

Rövidesen megfiatalodik a 80 esztendő's alagút

Aki átjár a Várhegy alatti alagúton esztendők óta, autóbuzson, taxin vagy gyalog, nemigen gondolta, hogy ez a jó öreg zajos, füstös alkotmány milyen beteg és mekkora gondot okoz azoknak, akiknek kötelessége egészségi állapota felett örködni, karbantartására ügyelni s általában vigyázni arra, hogy ezen a monstruózus lyukon keresztül zavartalanul bonyolódhassék le a pesti oldal és a Vár közlekedése. Alapjában véve nem csoda, hogy a sokat szolgált alagúton bizonyos aggulási tünetek mutatkoznak, hiszen elég régi már. Keresztüljárt rajta vagy három nemzedék az elmúlt nyolcvan esztendő alatt s a táblát, amely erősen tilalmazza, hogy *énekléssel, füttyüléssel, ostorpattogatással valaki lármát merészeljen ütni ezen a helyen*, olvasta már nagyapánk is. Igaz, kevesebb derüvel, mint mi tesszük, miközben az autóbuzsok pokoli dörgése és az autók motorjának sikongása közben betűzzük a füsttől megfeketedett felírást.

Szóval az alagút, amelyet nyolcvan esztendővel ezelőtt víz elleni szigetelés nélkül és egészen kezdetleges vízelvezetési hálózattal készítettek, erősen gyógykezelésre szorul. A bajok ugyan már nem újkeletűek, mert a kilencszázas évek elején is annyira átázott egyszer, hogy ideiglenes intézkedésként helyenként bádogtetőket kellett alkalmazni benne s így védekezni meg a közönséget a lecsepegő víztől. Persze a pléhtető alatt tovább romlott az alagút s egyes szakaszokon már nagyarányú kozmetikai műtéseket kellett végezni, hogy pótolják a szétmállott köveket.

A pénzügyminisztérium, az alagút akkori fenntartója, orvosi konziliumot hívott össze s a tanácskozáson résztvettek a földtani intézet, a selmeci bányászati akadémia, meg az államvasutak alagút-építő szakemberei. A bizottság hosszas tanakodásának eredményét 1910-ben terjesztette elő s a javaslat alapján speciális bányászati módszerrel próbálták az alagút elvizesedését megakadályozni. Az alagút északi oldalán a márgarétegeket egy rendszeresen kiépített tárna- és akna-hálózattal átvágták, az alagút felé törekvő vizeket felfogták s megfelelő módon a városi csatornába bevették.

Ezzel a nagyszabású műtéttel sikerült az alagutat megmenteni, sőt úgy kiszáritani, hogy a falazat kiváltására már nem is volt szükség.

Két esztendővel ezelőtt új gazdája lett az öreg alagútnak: a kereskedelemügyi minisztérium vette át, s mindjárt hozzá is látott a megint mutatkozó hibák kijavításához. Közben, persze, a forgalom is ropant méreteket öltött, s lassan gondoskodni kellett róla, hogy ennek a nagyarányú megterhelésnek veszedelmei ne mutatkozzanak.

Legelőször a kocsi-úttest tönkrement kisköburokát cserélték ki tükörsíma,

rugalmas topekaburkolattal, azután a gyalogjárókat is megjavították. Ezzel a munkával párhuzamosan újból megvizsgálták a boltozatokat s elkészítették a terveket egy újabb, nagyszabású renováláshoz. A kereskedelmi minisztérium elhatározta, hogy az *öreg alagútát tökéletesen megfiatalítja*, belső falfelületét átfesteti, a lábazati részt pedig három méter magasságban beburkoltatja, azonkívül a korszerű világítási és szellőztetési problémákat is megoldja.

Igy került aztán sor a próbaszakaszokon ezeknek a munkálatoknak végrehajtására. Próbálkoznak egy helyen márványutánzású, nagyobb méretű cementlapok elhelyezésével, azután kisebb méretű csepeburkolatok is kerültek az alagút falára. Ha a munkálatok befejezést nyernek, rá sem lehet majd ismerni a megfiatalodott alagútra, amelynek falát három méter magas világosszínű burkolat takarja majd, ezt kisebb párkány zárja le, amely mögé elrejtik az *ünnepélyes alkalmakra szolgáló diszkivilágítás izzótesteit*. A burkolathoz csatlakozó világos falfestés a bolto-

zat tetejére szerelt rendes villanykörték fényének levetítését eredményezi, de alkalmas lesz az alagút monumentalitásának kifejezésére is.

Persze, ügyelnek rá, hogy az átalakítás után ne legyen többé baj a vízszivárgással, s a burkolat meg a fal között egy-két centiméternyi levegőréteg számára helyet hagynak. A szellőztetés kérdését még most tanulmányozzák, de mindent elkövetnek a szakemberek, hogy ne csak az alagút levegőjét tegyék tűrhetővé, hanem az időnként előforduló nyirkosodás gyors kiszáradását is.

A kísérletek eredményének áttekintése, a döntés és a munkálatok a műemlékek országos bizottságának ellenőrzése alatt folynak majd, mert a szakszerűségi szempontok mellett az esztétikai követelményeket is szem előtt akarják tartani. Bizonyos, hogyha ez az újabb kozmetikai műtét befejeződik, a nyolcvan éves, de tökéletesen megifjodott alagút a magyar főváros világszerte ismert érdekességei között is elfoglalja majd a maga méltó helyét.

Az Alsó-Margitszigetet már-már előntéssel fenyegette az új mélyfúrás 70 fokos hévize

A Margitszigetet fehérbe öltöztette a legutóbbi két napon a havazás. Fehér hó borítja a gyeptáblákat, hótól, jégtől fehéren csillognak a fák ágai és a háztetők is. Csak lent az Alsó-Margitszigeten, a MAC-sporttelep végében tátong egy sötét, fekete folt a sziget fehérségében: *az új fúrótorony közvetlen környékén sáros, nedves, fekete a világ, de az egész sötét folt fölött fehér gőzfelhők terjengenek a levegőben*. A sziget mostanában elég gyér látogatói csodálkozva álltak meg a gőzölgő, dübörgő fúrótorony előtt, mely mostanában a sziget legérdekesebb látványossága.

Az alsó-margitszigeti fúrásnak új, minden várakozást felülmuló szenzációi vannak néhány nap óta. Legutóbb 304 méter mélységben hagyták abba a fúrást, akkor a kút körülbelül percenként 1100 liter hetvenfokos melegvizet adott. Azóta összesen négy méterrel hatolt lejjebb a fúrókészülék. Még mindig a budai márgarétegben járnak, amely a felszínhez közel eső kiscelli agyagréteg alatt kezdődött, az alapkőzetet, a dolomitot, amelyet tulajdonképpen keresnek, még nem érték el. Ugy látszik, ennek

a budai márgának egy nagyobb repedésére bukkant rá a fúrókészülék, amely repedés már közvetlen összeköttetésben van a dolomitréteggel, mert *a kút vízhozama hirtelen rohamosan nőtt. Ma már percenként mintegy 2500 liter hetvenfokos hévizet ad az új mélyforrás*, olyan hatalmas mennyiséget, amely jelentősen felülmúlja a régi margitszigeti mélyfúrás hozamát és amely *egy napig szinte előntéssel fenyegette az Alsó-Margitszigetet*. Hamarjában új, mély árkot kellett ásni az alsó-szigeten át a Duna felé, hogy a föld mélyéből feltörő víztömegeket le tudják vezetni. Gomolygó gőzfelhők jelzik most az árok vonalát a fúrótoronytól a Dunáig, a forró víz még a Dunaparton is erősen gőzölgő a hideg, téli időben. Naponta mintegy 3600 köbméter forró víz ömlik a Dunába és ez a hatalmas vízmennyiség nagyszabású új tervek kidolgozását teszi lehetővé a sziget fejlesztésére.

Az alsómargitszigeti mélyfúrás most már bőven ad vizet mindazokra a célokra, amelyeknek szolgálatára hivatott. Elláthatja melegvízzel a fedettuszodát és a strandfürdőt is, ha a terveknek megfelelően ide az Alsómargitszigetre helyezik át